

Каїра Л.Г., к.т.н., доцент
кафедра міжнародної економіки
Національний університет харчових
технологій

ІНВЕСТИЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ УКРАЇНИ

***Анотація.** У статті висвітлено інвестиційний клімат України в умовах війни. Визначено основні галузі національної економіки, які мають суттєвий інвестиційний потенціал. Наведено країни, які зацікавлені в інвестиційних можливостях України.*

***Ключові слова:** інвестиційний потенціал, гарантії безпеки інвестицій*

Україна є країною великих інвестиційних можливостей, з одного боку, а з іншого – сьогодні, як ніколи, потребує іноземних інвестицій у великих обсягах. Так, для відновлення Україні потрібно понад 35% ВВП впродовж п'яти років. Повномасштабна війна в Україні різко змінила інвестиційний клімат, призвела до потрійної кризи: високі ціни на паливо, високі ціни на продовольство, обмеження фінансування. У воєнний та післявоєнний період найбільше, що стримує інвесторів – це гарантії безпеки вкладених інвестицій, і Україна вже сьогодні працює над питаннями забезпечення мінімізації інвестиційних ризиків, насамперед, шляхом страхування з боку міжнародних організацій, а саме, з Багатостороннім агентством з інвестиційних гарантій (Multilateral Investment Guarantee Agency, MIGA).

Водночас, попри війну, 91% компаній планують продовжувати працювати на ринку України, а 55% збираються інвестувати в Україну навіть у воєнний час. Зокрема, CEO зазначають про плани інвестицій в аграрну сферу, енергетику, ІТ та телеком, будівництво, фармацевтику, FMCG, нерухомість та інше. Серед позитивних змін бізнес-лідери найвище оцінили надання Україні статусу кандидата на вступ до ЄС, скасування мит і квот на український експорт та «транспортний безвіз» з ЄС [1].

Серед інвестиційних можливостей України виділяються наступні напрями: впровадження енергетичних балансуючих потужностей, побудова "розумних мереж", газовидобування за передовими технологіями, "зелена" металургія з використанням заліза прямого відновлення, в агропромисловості – це проекти глибокої переробки кукурудзи з метою екстракції амінокислот та біоетанолу.

Для інвестора цікаві ті сектори, де створюється висока додана вартість, продукція яких може бути конкурентною на світових ринках. Україна визначила 10 галузей, які мають суттєвий інвестиційний потенціал [2]:

Оборонно-промисловий комплекс (\$43 млрд інвестиційного потенціалу). Розвиток Military-tech та оборонно-промислового комплексу посилять експортний потенціал країни.

Металургія та металообробка (\$26 млрд інвестиційного потенціалу). Здатні утримувати нішу на ринку заліза прямого відновлення і "зеленої" металургії.

Енергетика (\$177 млрд інвестиційного потенціалу). Можемо генерувати десятки, а, можливо, і сотні гігават "зелених" електричних потужностей і мільйони тонн "зеленого" водню.

Природні ресурси (\$5,6 млрд інвестиційного потенціалу). Україна багата на мінеральні ресурси, має значні запаси вугілля, залізної руди, природного газу, марганцю, солі, нафти, графіту тощо.

Агропромисловий комплекс (\$34 млрд інвестиційного потенціалу). Україну вважають "житницею Європи", але вона буде ще й "продовольчим кошиком" світу.

Логістика та інфраструктура (\$123 млрд інвестиційного потенціалу). Географічне розташування України робить її важливим транзитним коридором для торгівлі.

Промислове виробництво (\$16 млрд доларів інвестиційного потенціалу).

Деревообробка та меблеве виробництво (\$5 млрд інвестиційного потенціалу). Україна може стати меблевою фабрикою континенту.

Фармацевтика (\$19 млрд інвестиційного потенціалу). Українські фармацевтичні компанії відповідають міжнародним стандартам.

Інноваційні технології (\$11 млрд інвестиційного потенціалу).

Сьогодні в Україні активно опрацьовуються запити від міжнародних стратегічних та портфельних інвесторів щодо перспективних напрямків інвестування та поглиблення співпраці. Перспективним є розширення співробітництва України з країнами-партнерами Азіатсько-Тихоокеанського регіону. Так, взаємну зацікавленість до посилення торговельної співпраці проявляє Японія. Навіть незважаючи на військову ситуацію в країні Японська організація зовнішньої торгівлі (JETRO) відкриває свій офіс в Україні. Уряд Японії надав черговий пакет допомоги Україні: споживчі транспортні засоби (фургони), невеликі «безпілотники», бронезилети, каски, захисні маски, костюми хімічного захисту тощо.

Найбільший інтерес до інвестиційних можливостей в Україні проявляють бізнес-лідери таких країн, як: США, Німеччина, Великобританія, Польща.

Висновки. Україна має потужний інвестиційний потенціал, який відкриває для країни інвестиційні перспективи навіть попри повномасштабну війну. Війна змінила інвестиційний клімат: негативний фактор, стримуючий інвесторів – гарантія безпеки вкладених інвестицій; позитивний фактор - надання Україні статусу кандидата на вступ до ЄС. Інвестиційні можливості України розкриваються в таких напрямках, як: інноваційні технології, агропромисловий комплекс, фінансовий сектор, фармацевтика, логістика, енергетика, корисні копалини, оборонна промисловість та ін.

Література

1. Богдан Данилишин. 55% компаній збираються інвестувати в Україну навіть у воєнний час: ситуація в економіці та на фінансових ринках [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
https://lb.ua/blog/bogdan_danylysyn/525844_55_kompaniy_zbirayutsya_investuvati.

2.Свириденко Ю. Країна можливостей: чому інвестор прийде в Україну - 10 галузей української економіки, які мають найбільший інвестиційний потенціал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/09/29/691997/>

3.Жарикова А. Іноземні інвестори на платформі Advantage Ukraine [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/news/2022/11/8/693579/>
